

BLOQUE B

La funció financera

Les empreses no fan fallida perquè perden diners. Fan fallida perquè es queden sense diners líquids quan cal pagar. Entendre la funció financera és entendre per què un projecte rendible sobre el paper pot morir abans de començar.

Temps estimat de lectura: ~25 min · Sabers LOMLOE: B.5 ·

Prerequisits: Unit 7 (funció productiva) En acabar esta unitat sabràs: Distingir l'estructura econòmica (actiu) de l'estructura financera (passiu + patrimoni net) en qualsevol balanç. Calcular el PayBack i el VAN d'una inversió simple amb fluxos anuals.

“

Les empreses no fan fallida per perdre diners, fan fallida per quedar-se sense diners líquids quan cal pagar. Esta unitat dona les ferramentes per no equivocar-se: com es mesura una inversió (VAN, TIR, PayBack) i com es decidix d'on traure els diners (finançament propi / aliè, intern / extern).

EL CAS

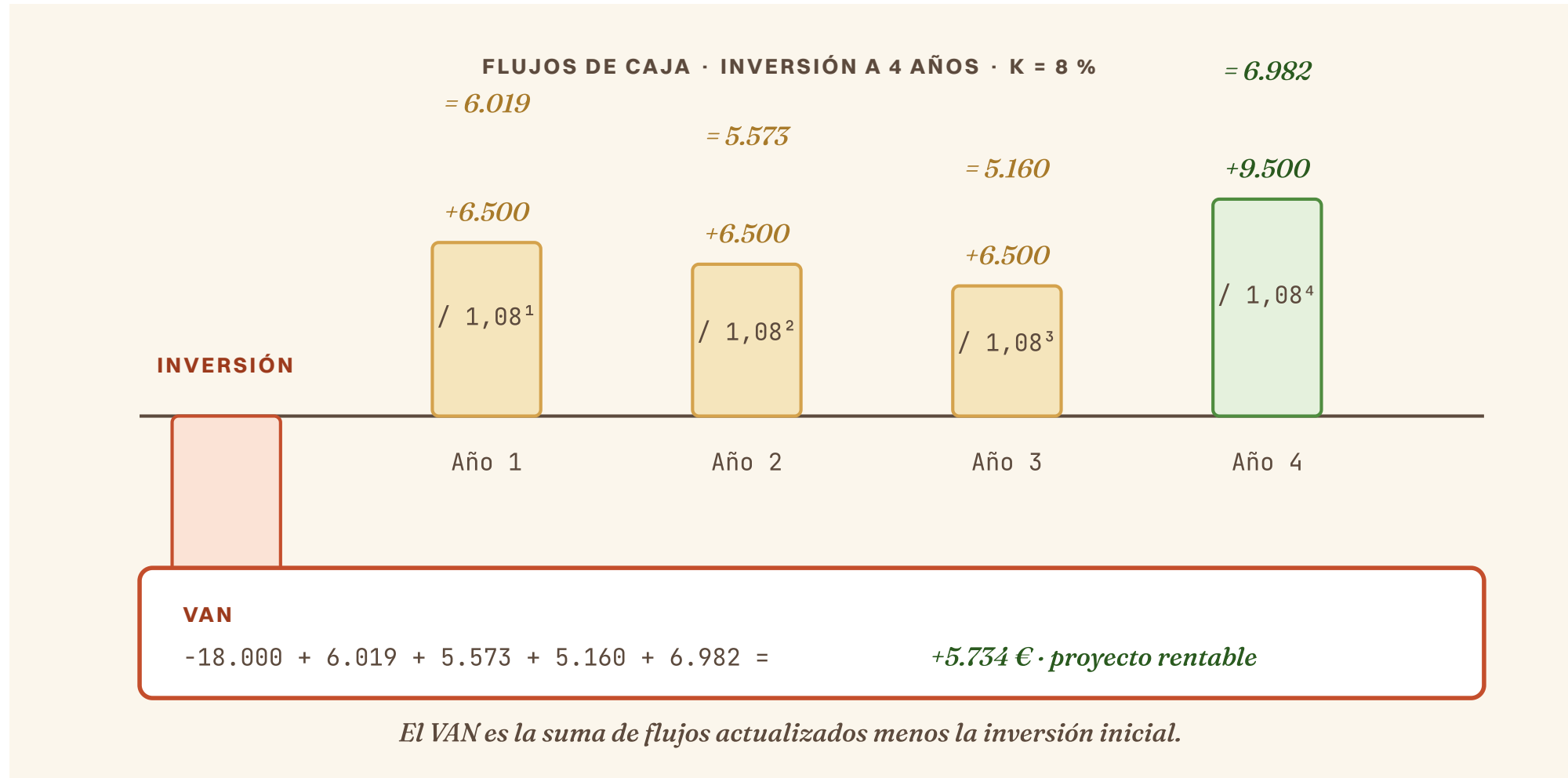
Abengoa tenia comandes per 12.000 M€. Va fer fallida en 2015 perquè no va poder...

La funció financera respon a dues preguntes que cap projecte empresarial pot esquivar: en què invertim? i d'on traiem els diners per invertir?. La primera definix l'actiu de l'empresa —els recursos productius en què els diners es convertixen—.

Com és possible que una empresa amb beneficis i un llibre de comandes enorme acabe en concurs de creditors?

EL GRÁFICO

Cronología de fluxos descomptats: cada flux futur es dividix per $(1+k)^t$. La suma dels fluxos actualitzats menys la inversió inicial és e...

Prova-ho tu mateix: visualitza el descompte de fluxos de caixa any a any i comprova com canvia el valor present segons la taxa que apliques. La taxa de descompte (k). L'elecció de la taxa de descompte és la decisió més subjectiva del càlcul del VAN.

9.1 • VAN i PayBack d'una furgoneta per a una empresa de repartiment

Enunciat Una xicoteta empresa de repartiment a domicili valora comprar una furgoneta de segona mà per ampliar el seu radi de servici. Dades del projecte: Inversió inicial (preu + matrícula +...

PayBack. Acumulem fluxos fins a cobrir la inversió inicial de 18.000 €. Final any 1: 6.500 € recuperats (falten 11.500 €). Final any 2: 13.000 € (falten 5.000 €). Final any 3: 19.500 € → ja cobert. Càlcul afinat: durant l'any 3 es necessiten 5.000 € dels 6.500 € del flux → $5.000 / 6.500 \approx 0,77$. PayBack $\approx 2,77$ anys (2 anys i 9 mesos).

VAN. Actualitzem cada flux al present amb taxa 8 %. Com que el flux de l'últim any inclou el valor residual, eixe any entra amb $6.500 + 3.000 = 9.500$ €.

Càlcul pas a pas (arredonint a euros): Any 1: $6.500 / 1,08 = 6.018,52$ € Any 2: $6.500 / 1,1664 = 5.572,71$ € Any...

9.2 · Cost real d'un préstec: TAE d'un finançament al comerç

Enunciat Un emprenedor estudia finançar un equip d'hostaleria de 12.000 € i compara dues ofertes: Oferta A — banc tradicional: préstec a 4 anys. Quota mensual fixa de 285 €. Sense...

Cost total Oferta A (banc): Quota: $285 \text{ €} \times 48 \text{ mesos} = 13.680 \text{ €}$ Interessos pagats: $13.680 - 12.000 = 1.680 \text{ €}$ ($\approx 7,3 \%$ efectiu total a 4 anys).

Cost total Oferta B (proveïdor «sense interessos»): Quotes: $250 \text{ €} \times 48 = 12.000 \text{ €}$ Comissió d'obertura: $8 \% \times 12.000 = 960 \text{ €}$ Assegurança obligatòria: $35 \text{ €} \times 48 = 1.680 \text{ €}$ Cost total: $12.000 + 960 + 1.680 = 14.640 \text{ €}$

Sobrecost sobre el preu de l'equip: 2.640 € ($\approx 11,7 \%$ efectiu total a 4 anys).

Comparació: l'oferta del banc resulta 960 € més barata, malgrat el titular publicitari «0 % interés» de la del...

9.3 · Càlcul aproximat de la TIR d'una inversió per interpolació

Enunciat Un autònom del sector audiovisual estudia comprar un equip d'il·luminació professional per 10.000 € que li permetrà acceptar treballs millor pagats durant els pròxims 4 anys. Els...

VAN al 10 %. Per a fluxos constants podem sumar un a un o aplicar la fórmula de la renda: Any 1: $3.500 / 1,10 = 3.181,82$ € Any 2: $3.500 / 1,21 = 2.892,56$ € Any 3: $3.500 / 1,331 = 2.629,60$ € Any 4: $3.500 / 1,4641 = 2.390,55$ € Suma actualitzada: 11.094,53 € VAN (10 %) = $11.094,53 - 10.000 = +1.094,53$ €.

VAN al 20 %: Any 1: $3.500 / 1,20 = 2.916,67$ € Any 2: $3.500 / 1,44 = 2.430,56$ € Any 3: $3.500 / 1,728 = 2.025,46$ € Any 4: $3.500 / 2,0736 = 1.687,89$ € Suma actualitzada: 9.060,58 € VAN (20 %) = $9.060,58 - 10.000 = -939,42$ €.

Interpolació lineal. La TIR és la taxa que fa VAN = 0. Com que al 10 % el VAN és positiu (+1.094,53 €) i al 20 %...

La paraula «bancarrota» ve de trencar bancs de fusta

El terme bancarrota té un origen literal i físic. A la Itàlia medieval, els canvistes i prestadors treballaven en places públiques asseguts darrere d'un banc de fusta (en italià, banca) on realitzaven operacions de canvi de moneda i crèdit.

§ 3

Recursos financers: les quatre categories

Les fonts de finançament d'una empresa es classifiquen habitualment encreuant dos eixos: interna vs externa i pròpia vs aliena. L'encreuament produïx quatre categories:

Pròpia	Aliena	---	---	---
Interna	Beneficis reinvertits (autofinançament)	(no aplica habitualment)		
Externa	Aportacions dels socis, ampliacions...			

§ 4

Modalitats modernes de finançament

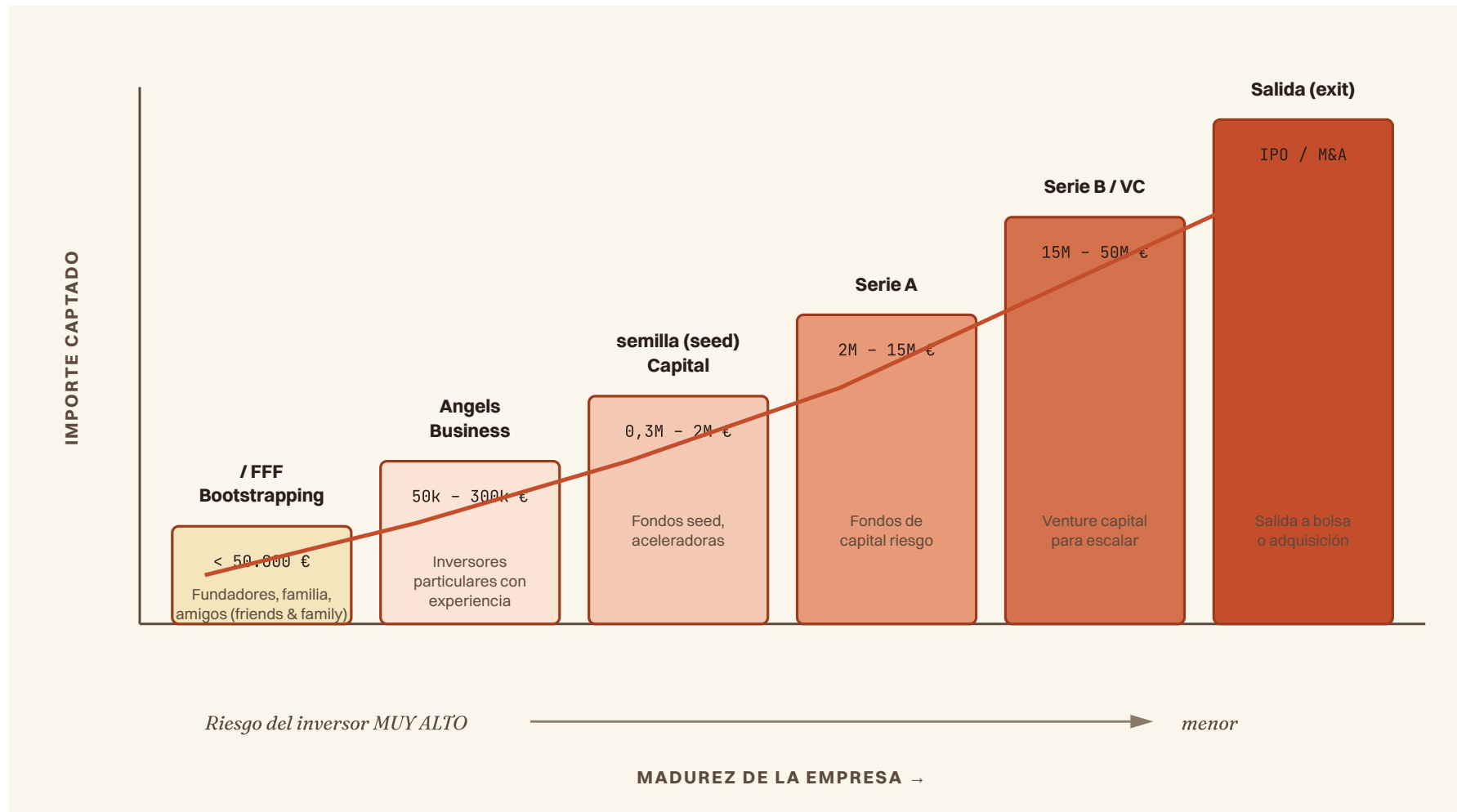

Verkami: el crowdfunding cultural que va finançar 12.000 projectes sense rebr...

Més enllà del clàssic préstec bancari i l'ampliació de capital tradicional, les dos últimes dècades han popularitzat modalitats de finançament que convé reconèixer: Crowdfunding. Una multitud de xicotets aportants finança un projecte a través d'una plataforma digital.

EL GRÁFICO

L'escala de finançament d'una startup: a mesura que l'empresa madura, puja l'import captat i baixa el risc percebut per l'inversor, de...

§ 5

L'estructura òptima de capital

L'essencial de la funció financera

La pregunta de quant deute i quant capital propi convé tindre és un dels debats clàssics de les finances corporatives. Les dues posicions extremes són: Només capital propi. Sense deute, sense interessos, sense risc d'impagament.

§ 6

Connexió amb el projecte capstone

Cada equip tanca esta unitat amb tres entregables: una estimació de la inversió inicial necessària per arrancar el projecte, un càlcul del PayBack i del VAN amb fluxos previstos dels tres primers anys (amb una taxa de descompte raonable, p. ex.

§ 7

Glossari de la unitat

Actiu: conjunt de béns i drets de l'empresa. Coincidix amb l'estructura econòmica del balanç. Passiu: deutes i obligacions de l'empresa enfront de tercers. Patrimoni net: aportacions dels socis més beneficis no distribuïts. És el finançament propi. Estructura econòmica: costat de l'actiu del balanç — en què està invertit el diner.

§ 8

Per aprofundir

Brealey, Myers & Allen (2022), Principles of Corporate Finance (14a ed.), McGraw-Hill. El manual canònic de finances corporatives. Per a alumnat que vulga anar molt més enllà del batxillerat. Pérez-Carballo Veiga, J. F. (2015), La gestión financiera de la empresa, ESIC.

§ 9

Preguntes per reflexionar

Per què una empresa rendible comptablement pot fer fallida per falta de liquiditat? Posa un exemple concret inventat on el benefici anual siga positiu però la tresoreria s'esgote a mitat d'any. La taxa de descompte del VAN és la decisió més subjectiva del càlcul.

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.